

Tabel 1. Voorraad status van postzegels van de 1852-serie in het Magazijn der Posterijen in 's-Gravenhage

Jaar	Veranderingen	5 cent	10 cent	15 cent	Totaal
1851-52	Naar Magazijn	1.496.500	1.222.600	583.700	3.302.800
	Naar Postkantoren	-977.500	-732.200	-285.400	-1.995.100
	Non-valeurs	-1.000	-1.000	-1.400	-3.400
	In magazijn einde jaar	518.000	489.400	296.900	1.304.300
1853	Naar Magazijn	1.500.000	1.200.000	300.000	3.000.000
	Naar Postkantoren	-1.032.000	-731.800	-257.500	-2.021.300
	Non-valeurs	0	0	0	0
	In magazijn einde jaar	986.000	957.600	339.400	2.283.000
1854	Naar Magazijn	1.500.000	1.200.000	300.000	3.000.000
	Naar Postkantoren	-1.194.100	-829.100	-292.600	-2.315.800
	Non-valeurs	0	0	0	0
	In magazijn einde jaar	1.291.900	1.328.500	346.800	2.967.200
1855	Naar Magazijn	1.828.500	1.171.500	0	3.000.000
	Naar Postkantoren	-1.310.800	-934.100	-195.100	-2.440.000
	Non-valeurs	0	0	0	0
	In magazijn einde jaar	1.809.600	1.565.900	151.700	3.527.200
1856	Naar Magazijn	1.500.000	1.500.000	0	3.000.000
	Naar Postkantoren	-1.472.800	-1.173.400	-90.500	-2.736.700
	Non-valeurs	0	0	0	0
	In magazijn einde jaar	1.836.800	1.892.500	61.200	3.790.500
1857	Naar Magazijn	900.000	800.000	300.000	2.000.000
	Naar Postkantoren	-1.586.800	-1.299.900	-104.200	-2.990.900
	Non-valeurs	0	0	0	0
	In magazijn einde jaar	1.150.000	1.392.600	257.000	2.799.600
1858	Naar Magazijn	2.350.000	1.650.000	0	4.000.000
	Naar Postkantoren	-1.713.900	-1.390.100	-112.200	-3.216.200
	Non-valeurs	0	0	0	0
	In magazijn einde jaar	1.786.100	1.652.500	144.800	3.583.400
1859	Naar Magazijn	1.700.700	1.200.600	100.200	3.001.500
	Naar Postkantoren	-1.853.000	-1.516.400	-121.600	-3.491.000
	Non-valeurs	-3.000	-3.600	-200	-6.800
	In magazijn einde jaar	1.630.800	1.333.100	123.200	3.087.100
1860	Naar Magazijn	1.800.200	1.100.100	100.100	3.000.400
	Naar Postkantoren	-1.894.600	-1.627.100	-140.300	-3.662.000
	Non-valeurs	0	0	0	0
	In magazijn einde jaar	1.536.400	806.100	83.000	2.425.500
1861	Naar Magazijn	2.000.000	1.900.000	100.100	4.000.100
	Naar Postkantoren	-2.029.400	-1.748.400	-157.600	-3.935.400
	Non-valeurs	0	0	0	0
	In magazijn einde jaar	1.507.000	957.700	25.500	2.490.200
1862	Naar Magazijn	1.800.000	1.400.100	300.100	3.500.200
	Naar Postkantoren	-2.173.400	-1.936.700	-180.900	-4.291.000
	Non-valeurs	0	0	0	0
	In magazijn einde jaar	1.133.600	421.100	144.700	1.699.400
1863	Naar Magazijn	2.500.000	2.700.000	300.000	5.500.000
	Naar Postkantoren	-2.305.100	-2.091.600	-210.800	-4.607.500
	Non-valeurs	0	-200	0	-200
	In magazijn einde jaar	1.328.500	1.029.300	233.900	2.591.700
1864	Naar Postkantoren	-1.328.400	-1.029.200	-233.800	-2.591.400
	Specimen 1852	-100	-100	-100	-300
	In magazijn einde jaar	0	0	0	0

Tabel 3. Retourzendingen afwijkend van levering van nieuwe zegels van de drukker de Munt in Utrecht

Oplage NVPH 2025	20.875.900	17.044.900	2.384.200
Vernietigd opgave Carls	-3.000	-3.600	-200
Vernietigd 1859	-200		
Specimen	-100	-100	-100
Verkocht NVPH 2025	20.872.800	17.041.000	2.383.900
Waarvan proeven	800	800	1.200
Waarvan niet-proeven	20.872.000	17.040.200	2.382.700
Oplage correctie			
NVPH 2025	20.875.900	17.044.900	2.384.200
Dubbeltelling Militaire Kampen	-900	-800	-500
NVPH gecorrigeerd	20.875.000	17.044.100	2.383.700
Verkoop correctie			
NVPH 2025	20.872.800	17.041.000	2.383.900
Dubbeltelling Militaire Kampen	-900	-800	-500
NVPH gecorrigeerd	20.871.900	17.040.200	2.383.400

Tabel 2. Retourzendingen afwijkend van levering van nieuwe zegels van de drukker de Munt in Utrecht

Retourzending	5 cent	10 cent	15 cent
Kamp bij Zeist 16/09/59	700	600	200
Kamp bij Milligen 26/09/60	200	100	100
" " 20/09/61			100
" " 20/09/61		100	100
Totaal	900	800	500

toren. Wat tot nu toe over het hoofd is gezien, is dat het Magazijn in enkele gevallen ook postzegels terugkreeg van de postkantoren. Dit komt voor het eerst voor in 1859 (AFB. 3). Het tijdelijke postkantoor van het militaire Kamp bij Zeist stuurde na sluiting niet-verkochte postzegels terug. Dit werd eveneens gedaan bij het Kamp bij Milligen in 1860, 1861 en 1862. *Ontvangen van den Directeur van het tijdelijk Postkantoor in het Kamp bij Zeist den 16 September 1859, de bij hem overgebleven Postzegels; volgens den bij deze Rekening overgelegden Staat refereert naar 700 postzegels van 5 cent, 600 van 10 cent en 200 van 15 cent, die het tijdelijke militaire Kamp bij Zeist retourneerde na opheffing van het kamp. In totaal stuurden de tijdelijke militaire kampen 2.200 postzegels terug. Deze zegels zijn momenteel dubbel geteld in zowel de productie- als de verkoopcijfers. Jan Vellekoop beschrijft in *Op stap met de emissie 1852, het gebruik van deze emissie in Militaire Kampen* in de Van Dielen veilingcatalogus 607 van september 2007, het tweede deel van de Van Hussen-collectie, ook al de terugzending, maar de link met productie- en verkoopcijfers is tot nu toe nooit gelegd.*

Nog meer ontdekkingen en wordt vervolgd ...

Vellekoop geeft in zijn artikel aan dat de cijfers voor het tijdelijke Kamp bij Zeist in 1853 en 1854 helaas niet bekend zijn. Nieuwe bevindingen uit het Nationaal Archief in 's-Gravenhage tonen aan dat er 900 postzegels van 5 cent, 900 van 10 cent en 200 van 15 cent in 1853 en 1.000 van 5 cent, 1.000 van 10 cent en 700 van 15 cent in 1854 verzonden en verkocht zijn in Kamp Zeist.

Vellekoop toont een postzegel van 15 cent met een afdruk van Kamp bij Zeist uit 1853 en geeft aan dat er in 1859 geen 15 cent-postzegels verkocht zijn in Zeist. Hij vermoedt dat dit te maken kan hebben met grotere aantallen aanwezige hoge officieren in verband met de aanwezigheid van Koning Willem III in het kamp in 1853. Maar het verlaagde militaire tarief gold alleen voor verzendingen aan militairen en niet voor verzending door militairen, omdat de ontvanger op de voorkant van de brief staat en de verzender niet is te controleren. De verlaging van het tarief van 15 cent voor afstanden boven de 100 kilometer naar 10 cent voor afstanden boven de 30 kilometer op 1 september 1855 lijkt een logischere verklaring. Enkele andere bij de studievereniging 1e emissie 1852 gepresenteerde bevindingen volgen in volgende edities van Filatelie.

Met dank aan de medewerkers van het Nationaal Archief en Monique Erkens in het bijzonder.